

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

ΣΤ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Θεατρολογίες...»

Συγγραφή: ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εφαρμογή: ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Θεατρολογίες...

Εφαρμογή σεναρίου

Πέτρου Κωνσταντίνος

Δημιουργία σεναρίου

Πέτρου Κωνσταντίνος

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Στ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

20^ο Δημοτικό Σχολείο Λάρισας

Χρονολογία

Από 27-05-2014 έως 04-06-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Στ' Δημοτικού, τεύχος γ', ενότητα 15: «Κινηματογράφος – Θέατρο»,
υποενότητα: «Μια σχολική παράσταση στο δάσος»

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική γλώσσα

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Αισθητική Αγωγή: Θεατρική Αγωγή

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Θεατρική Αγωγή

Σχολικές γιορτές

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 11 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

Εκτός σχολείου: θέατρο

Εικονικός χώρος: Wiki

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την εφαρμογή του σεναρίου θα πρέπει ο εκπαιδευτικός καθώς και οι μαθητές να είναι εξοικειωμένοι με την πλοήγηση στο διαδίκτυο και την εύρεση και αξιοποίηση πληροφοριών και γνώσεων που προσφέρονται μέσα από αυτό, καθώς και με τη χρήση Επεξεργαστή κειμένου αλλά και Προγράμματος δημιουργίας παρουσιάσεων. Ακόμα θεωρείται απαραίτητη η μερική –έστω– εκμάθηση των εργαλείων που διαθέτει καθένα από τα «ειδικά» λογισμικά που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία βίντεο (Moviemaker), για την επεξεργασία και την παρουσίαση πληροφοριών σε περιβάλλον Wiki, προϋποθέτοντας επίσης και την ύπαρξη λογαριασμού από την πλευρά του εκπαιδευτικού σε περιβάλλον δημιουργίας Wiki. Απαραίτητη, βέβαια, είναι και η υιοθέτηση από τους μαθητές ενός πλαισίου ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και

συλλογικής προσπάθειας. Άλλωστε, για την αποτελεσματικότητα του σεναρίου προϋποτίθεται ομαδικότητα. Όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή, προϋπόθεση για την εφαρμογή του σεναρίου αποτελεί η ύπαρξη εργαστηρίου πληροφορικής με προβολικό, ώστε να είναι δυνατή ανά πάσα στιγμή η επίδειξη σημείων της διαδικασίας. Επίσης θα πρέπει ο εκπαιδευτικός που θα εφαρμόσει το σενάριο να είναι σε θέση να φέρει τους μαθητές σε επαφή με έναν «θεατράνθρωπο» ή/και με μια θεατρική παράσταση, αναλόγως των αναγκών και των επιλογών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Πέτρου Κωνσταντίνος, Θεατρολογίες, Νεοελληνική Γλώσσα, Στ' Δημοτικού, 2014

Το σενάριο αντλεί

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρόν σενάριο, αφού οι μαθητές μαθαίνουν και γνωρίζουν βασικά θέματα σε ό, τι έχει να κάνει με το θέατρο και τους συντελεστές του, στη συνέχεια μελετούν από γλωσσικής άποψης τις διαστάσεις του, με στόχο τη δημιουργία σταυρόλεξων με σχετικές έννοιες, νιώθοντας και εκφράζοντας αισθήματα γι' αυτό με όσο το δυνατόν περισσότερους τρόπους. Όλη αυτή την «παίδευση» αποτυπώνεται και οργανώνεται σε ένα «θεατρικό» Wiki που δημιουργήθηκε γι' αυτόν τον λόγο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το θέατρο από αρχαιοτάτων χρόνων αποτελεί τη λαϊκότερη μορφή διασκέδασης, δεδομένου ότι το θέατρο περικλείει αρκετά στοιχεία του ανθρώπου ως κοινωνικού όντος, και συναντάται σε πολλές ανθρώπινες δραστηριότητες. Η αμεσότητα και η ζωντανή αφήγηση που χαρακτηρίζουν την τέχνη του θεάτρου του προσδίδουν ταυτόχρονα και τον πολιτισμικό του ρόλο σε μια κοινωνία. Επειδή ο ρόλος αυτός είναι σημαντικός για την καλλιέργεια του ανθρώπου, εδώ και αρκετό καιρό η ιδέα της εισαγωγής της Θεατρικής Αγωγής στο πρόγραμμα σπουδών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης έγινε πεποίθηση και πραγματικότητα.

Το θέατρο βοηθά το παιδί να εκφραστεί, να επικοινωνήσει, να εκτονωθεί, να βιώσει αλλά και να γνωρίσει και να μάθει. Μέσα από το θεατρικό παιχνίδι ο μαθητής συγκινείται και συγκινεί ως θεατής και ως συμμετέχων. Κι αυτό είναι γνωστό ανά τους αιώνες και τον κόσμο, γι' αυτό άλλωστε η εμφάνιση του θεάτρου «σημάδεψε» την εξέλιξη κάθε πολιτισμού. Δυστυχώς στην Ελλάδα η θεατρική παιδεία του μαθητή είναι από τα πολλά εκείνα θέματα τα οποία η πολιτεία αφήνει εδώ και δεκαετίες στο «έλεος του Θεού» αλλά και στην καλή θέληση των εκπαιδευτικών. Αυτοί με τη σειρά τους, τις περισσότερες φορές αδυνατούν να προσφέρουν αυτό για το οποίο ουδέποτε διδάχτηκαν οτιδήποτε, αφού και η μοναδική, σοβαρή και κεντρικά κατευθυνόμενη προσπάθεια που έγινε για να μάθουν οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν το θέατρο στο μάθημά τους σταμάτησε εν τη γενέσει της, χωρίς καμία εξήγηση της αιτίας (Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης). Επίσης, πολλές φορές θεωρείται ότι χάνεται μάθημα όταν οι μαθητές ασχολούνται με το θεατρικό παιχνίδι, αφού και οι ίδιοι μεγαλωμένοι σε ένα περιβάλλον στο οποίο η τηλεόραση «ασοπέδωσε» την καλλιτεχνική έκφραση και αλλοίωσε το πολιτισμικό γίνεσθαι της ελληνικής κοινωνίας έχουν μάθει να θεωρούν τη δραματοποίηση του μαθήματος ευκαιρία για εκτόνωση και γελοίες συμπεριφορές. Επιπλέον, οι γνώσεις για το θέατρο που έχουν οι μαθητές είναι ελάχιστες και σίγουρα σε λανθασμένη κατεύθυνση, αφού αν τους ρωτήσει κανείς τι θεωρούν θέατρο, οι απαντήσεις που θα λάβει θα είναι αποκαρδιωτικές.

Η μετάταξη εκπαιδευτικών Θεατρικής Αγωγής από τη Β΄θμια στην Α΄θμια Εκπαίδευση και η ένταξη του μαθήματος της Θεατρικής Αγωγής στο σχολικό πρόγραμμα μπορεί να υποστηρίξει κάποιος ότι είναι ένα καλό ξεκίνημα και στη σωστή κατεύθυνση. Δεν είναι όμως αρκετό. Το ελληνικό σχολείο χρειάζεται να «ξεπεράσει τον εαυτό του», για να μπορέσουμε όπως χαρακτηριστικά γράφει ο Κώστας Αξελός: «... ίσως να αφυπνίσουμε τα παιδιά στρέφοντάς τα στο ίδιο το παιχνίδι, που ενοικεί σε κάθε τι: δείχνοντάς τους πως τα πάντα υπόκεινται σε κανόνες, κι ακόμη μαθαίνοντάς τους πως τα παιχνίδια δεν είναι αμετάβλητα. Μαθαίνω στο παιδί να παίζει ποιητικά, σύμφωνα με κανόνες, σημαίνει ότι το παιδί συνηθίζει να αμφισβητεί τους κανόνες, να τους μεταμορφώνει».

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιχειρείται:

- να μάθουν τι είναι θέατρο, καθώς και βασικά στοιχεία που έχουν σχέση με αυτό, όπως η εξέλιξή του, οι συντελεστές του κλπ.
- να εκτιμήσουν την τέχνη του θεάτρου και να αναπτύξουν κριτική ικανότητα μέσα από αυτήν, που θα τα βοηθήσει στη μετέπειτα πορεία και εξέλιξή τους.
- να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που εμπεριέχει η θεατρική τέχνη και έχουν να κάνουν με τον τρόπο ομιλίας, απαγγελίας, ορθοφωνίας και επιτονισμού.
- να πληροφορηθούν για ορισμένες μεγάλες μορφές του ελληνικού αλλά και του παγκόσμιου θεάτρου, αλλά και για γνωστά θέατρα ανά την Ελλάδα και τον κόσμο.
- να αντιληφθούν τη διαδικασία με την οποία μπορεί κάποιος να σπουδάσει και να γίνει ηθοποιός.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιχειρείται:

- να καλλιεργήσουν τον (ψηφιακό) γραπτό τους λόγο, δημιουργώντας κείμενα·
- να εξοικειωθούν με την οργάνωση πληροφοριών γύρω από ένα θέμα·
- να γνωρίσουν τα ιδιαίτερα γλωσσικά χαρακτηριστικά του θεατρικού λόγου·
- να γνωρίσουν το βασικό λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται στο θέατρο·
- να είναι σε θέση να γράφουν τις σκέψεις τους ως μια κριτική για θέατρο·
- να αναπτύξουν το λεξιλόγιο και τα εκφραστικά τους μέσα (προφορικός λόγος, γλώσσα του σώματος)·
- να δημιουργούν ορισμούς για ένα σταυρόλεξο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιχειρείται:

- να μάθουν τον τρόπο άντλησης πληροφοριών από το διαδίκτυο και να εξοικειωθούν με την πρόσβαση σε συγκεκριμένους ιστότοπους·
- να μάθουν να αναζητούν την ερμηνεία των λέξεων με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών·
- να μάθουν να φτιάχνουν ταινίες με το πρόγραμμα διαχείρισης και επεξεργασίας βίντεο Moviemaker·
- να εξοικειωθούν με λογισμικό επεξεργαστή κειμένου και δη με τη χρήση ορισμένων από τα εργαλεία που διαθέτει·
- να μάθουν να αντλούν πληροφορίες από ψηφιακή εγκυκλοπαίδεια·
- να μάθουν να διαχειρίζονται αρχεία και κείμενο σε περιβάλλον Wiki·
- να δημιουργούν σταυρόλεξο σε ανάλογο ψηφιακό περιβάλλον.

Διδακτικές πρακτικές

Οι κατάλληλες διδακτικές πρακτικές για να υλοποιηθεί το συγκεκριμένο σενάριο είναι η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και η σταδιακή ανακάλυψη και εμπέδωση της γνώσης. Η χρήση των ερωτήσεων για την εξωτερίκευση της βιωματικής και την

εκμείωση της προγενέστερης γνώσης των μαθητών αλλά και ο καταγιγισμός ιδεών και ερεθισμάτων αποτελούν τα χαρακτηριστικά στα οποία θα βασιστεί ο εκπαιδευτικός για την εκπλήρωση των στόχων του σεναρίου. Επίσης η προσέγγιση ενός τόσο «ευαίσθητου» θέματος όπως είναι το θέατρο, προϋποθέτει καλλιέργεια και ευαισθητοποίηση. Περισσότερα όμως μπορεί να διακρίνει κάποιος διαβάζοντας τα στάδια και την πορεία διδασκαλίας (βλ. [κεφ. Ε. Λεπτομερής παρουσίαση της πρότασης.](#))

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η εφαρμογή του σεναρίου ξεκίνησε μετά το τέλος της υποενότητας «Μια σχολική παράσταση στο δάσος» της 15^{ης} ενότητας του σχολικού βιβλίου, με τίτλο «Κινηματογράφος – Θέατρο». Επίσης θα μπορούσε να είναι αφετηρία, η παρακολούθηση μιας πρόβας θεατρικής παράστασης που θα παρακολουθήσουν οι μαθητές και έτσι να «εκμεταλλευτεί» ο εκπαιδευτικός τη συγκυρία, αλλά αυτό δε κατέσται δυνατόν για λόγους που αναφέρονται παρακάτω. Βέβαια, η καλύτερη αφορμή για να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με το θέατρο, ήταν η «ανάγκη» να προετοιμαστούν οι μαθητές της Στ' Τάξης για την παράσταση τους στην (καθιερωμένη) γιορτή λήξης της σχολικής χρονιάς-αποχαιρετισμού της Στ' Τάξης.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σχεδόν σε όλα τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών αλλά και σε αυτά των διαθεματικών δραστηριοτήτων το θέατρο και δη το θεατρικό παιχνίδι κατέχουν εξέχοντα ρόλο, μιας και θεωρείται αποτελεσματικό μέσο μάθησης και μετασχηματισμού της γνώσης. Ήδη από τη Δ' τάξη οι μαθητές συναντούν την έννοια του θεάτρου καθώς και όλα τα συναφή με αυτό, και σε αρκετές περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί παροτρύνονται να χρησιμοποιούν το θεατρικό παιχνίδι στη διδασκαλία

τους. Με αυτόν τον τρόπο έφτασε πλέον η «επιθυμία» για ένταξη του θεάτρου στην εκπαιδευτική διαδικασία να εξελιχθεί σε αναγκαιότητα ένταξης του θεάτρου στην εκπαίδευση.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες στο έπακρο, αφού με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών, ψηφιακών εγκυκλοπαιδειών αλλά και του διαδικτύου γενικότερα, οι μαθητές θα συλλέξουν, θα καταγράψουν και θα επεξεργαστούν τις πληροφορίες σε επεξεργαστή κειμένου. Επίσης, οι μαθητές θα αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα διαχείρισης και επεξεργασίας βίντεο Moviemaker, ένα λογισμικό δημιουργίας παρουσιάσεων, αλλά και ένα πρόγραμμα δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών. Το μεγαλύτερο μέρος του παραγόμενου υλικού αναρτήθηκε και οργανώθηκε σε Wiki που θα δημιουργήθηκε γι' αυτόν τον λόγο.

Κείμενα

Σχολικών βιβλίων

«Θέατρο και ζωή», [«Βλέπω τον σημερινό κόσμο»](#), σσ. 103-107, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, 2001.

«[Σχολικές και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις, Α' – Στ' Δημοτικού](#)», βιβλίο για τον δάσκαλο, σ. 107, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2007

Ιστοσελίδες

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, ηλεκτρονικό βιβλίο [Θέατρο – θεατρική Παιδεία](#), εκπαιδευτικό υλικό για τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων)

www.mytheatro.gr: [«Παγκόσμια ιστορία θεάτρου»](#)

Ρίζοσπάστης: [«Η διαχρονικότητα της τραγωδίας»](#)

Cosmo.gr: [«Τα 10+1 καλύτερα θέατρα στον κόσμο»](#)

Ιστότοπος Εθνικού Θεάτρου: [Δραματική Σχολή](#)

Φόρουμ των φοιτητών της [Φιλοσοφικής Σχολής](#) του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ψηφιακά περιβάλλοντα

[Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής Γλώσσας](#)

[Βικιπαίδεια](#)

[Βικιλεξικό](#)

Περιβάλλον Wiki : [PbWorks](#)

[YouTube](#)

[Windows Moviemaker οδηγίες χρήσης στα Ελληνικά](#)

[Πώς να κατεβάσω και να εγκαταστήσω το Windows Moviemaker](#)

[Ο Ηθοποιός](#) του Μάνου Χατζιδάκι

Ψηφιακό σχολείο

Θεατρική Αγωγή (Ε΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού) – Βιβλίο Μαθητή – [Εξώφυλλο](#),
[Παράρτημα](#), [Ενότητα 15](#)

Φωτόδεντρο:

[Θέατρο Νο](#)

[Βιογραφικά στοιχεία για τον Σαίξπηρ](#)

[Συνέντευξη με ειδικό \(οι επιδράσεις\)](#)

[Σύγχρονα ελληνικά θέατρα](#)

[Αρχαία ελληνικά θέατρα](#)

Εικονική περιήγηση στο θέατρο της [Επιδαύρου](#)

[Αρχαία Δωδώνη](#) (ψηφιακό αρχείο ΕΡΤ)

[Αρχαίοι Φίλιπποι](#) (ψηφιακό αρχείο ΕΡΤ)

[Θέατρο - Κουίζ](#)

[«Η άνθηση του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου»](#)

[«Η μέθοδος Στανισλάβσκι/εισαγωγή στον Τσέχωφ»](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

1^η ημέρα

Η πρώτη ημέρα εφαρμογής του σεναρίου ήταν η (μετεκλογική) Τρίτη 27/5/2014. Αφού συζητήσαμε στην τάξη και έγινε ο χωρισμός των μαθητών σε ομάδες, τους ανακοίνωσα ότι επειδή θα ασχοληθούμε με το θέατρο, θα επιθυμούσα τα ονόματα των ομάδων να είναι σχετικά με αυτό. Έτσι και έγινε, αφού τα ονόματα των ομάδων ήταν: οι ηθοποιοί (Τεκμήριο 1), οι σκηνοθέτες, οι ενδυματολόγοι και οι σεναριογράφοι. Όταν τελείωσε η διαδικασία, οι μαθητές οδηγήθηκαν στην αίθουσα

Τεκμήριο 1

Πληροφορικής και στη συνέχεια από τον κοινόχρηστο φάκελο άνοιξαν το 1^ο [φύλλο εργασίας](#) (Τεκμήριο 2). Σύμφωνα με αυτό οι μαθητές μετέβησαν στη [Βικιπαίδεια](#) και πληκτρολόγησαν τη λέξη «θέατρο». Από την πληθώρα των πληροφοριών για τα είδη του θεάτρου έγινε προσπάθεια να καταλάβουν οι μαθητές ορισμένα χαρακτηριστικά

Τεκμήριο 2

του θεάτρου, που παράλληλα του δίνουν πολλές μορφές (Τεκμήριο 3). Σε αυτό το σημείο, με αφορμή τη 1^η δραστηριότητα και με δική μου παρότρυνση, οι μαθητές ξεκίνησαν να καταγράφουν σε φύλλο χαρτιού τα αξιοσημείωτα στοιχεία και οτιδήποτε ενδιαφέρον θα συζητούσαμε καθόλη τη διάρκεια της εφαρμογής. Κατόπιν

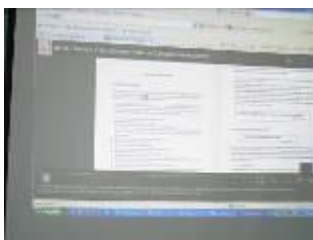

οι μαθητές επισκέφθηκαν τον ιστότοπο του [Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης](#), για να διαβάσουν από ένα ηλεκτρονικό βιβλίο τι είναι το θέατρο αλλά και να κατανοήσουν την πολυσημία της λέξης «θέατρο», αφού και οι ίδιοι οι μαθητές το διαπίστωσαν

Τεκμήριο 3

«ιδίους όμμασιν» (Τεκμήριο 4), διαβάζοντας τις πολλές ερμηνείες που μπορεί να έχει η έννοια. Το ίδιο διαπίστωσαν και ταυτόχρονα διασταύρωσαν όταν αναζήτησαν τη

Τεκμήριο 4

λέξη *θέατρο* και στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) (Τεκμήριο 5). Η επίσκεψη στο [Βικιλεξικό](#) δεν απέδωσε καρπούς, αφού η αναφορά στις διαφορετικές ερμηνείες του θεάτρου που υπάρχει εκεί είναι αρκετά «φτωχή» (Τεκμήριο 6).

Τεκμήριο 5

Αμέσως μετά οι μαθητές επισκέφθηκαν ιστοσελίδα για να δουν και να μάθουν για την [Παγκόσμια Ιστορία Θεάτρου](#). Διαπίστωσαν ότι το θέατρο «γεννήθηκε» στην αρχαία

Τεκμήριο 6

Ελλάδα, ότι το θέατρο είναι σταθερός και διαχρονικός παράγοντας πολιτισμού σε όλον τον κόσμο, και διάβασαν για την ιστορία του θεάτρου από τον Μεσαίωνα και την Αναγέννηση έως σήμερα (Τεκμήριο 7). Οι μαθητές δυσκολεύτηκαν με κάποιους όρους και χρειάστηκε να τους εξηγήσω περαιτέρω χωρίς να είναι απαραίτητο να επισκεφθούμε το *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής*, όπως προβλεπόταν στην περίπτωση που παρουσιάζονταν δυσκολίες στην κατανόηση του κειμένου ή ορισμένων λέξεων. Κατόπιν οι μαθητές προσπάθησαν να αντιληφθούν γιατί ενώ έχουν περάσει χιλιάδες χρόνια, οι τραγωδίες της κλασικής εποχής συνεχίζουν να παρουσιάζονται ακόμα και σήμερα.

Τεκμήριο 7

Αυτό το ανακάλυψαν αφού επισκέφθηκαν τον ιστότοπο του «Ριζοσπάστη» και διάβασαν για την [«διαχρονικότητα της τραγωδίας»](#) (Τεκμήριο 8). Ακολούθησε συζήτηση για να ξεκαθαρίσουν εντελώς τα θολά σημεία όσον αφορά την κατανόηση αυτής της επαναλαμβανόμενης προβολής αρχαίων θεατρικών έργων.

Τεκμήριο 8

Στη συνέχεια, με βάση την 4^η δραστηριότητα οι μαθητές διάβασαν στη *Βικιπαίδεια* για το [θέατρο No](#), είδαν ένα σχετικό [βίντεο](#) με απόσπασμα από μια παράσταση, και βεβαίως εξέφρασαν την απορία τους για τον ιδιαίτερο τρόπο παιχνιδιού που παρατήρησαν στο έργο. Τους υπενθύμισα ότι κάθε λαός έχει διαφορετικούς τρόπους έκφρασης και διαφορετικό πολιτισμικό γίνεσθαι. Οι μαθητές επίσης έμαθαν τι είναι το [Broadway](#) μέσα από τις σελίδες της *Βικιπαίδειας*, αν και ορισμένοι ήξεραν – περίπου– περί τίνος πρόκειται (Τεκμήριο 9). Η «περιήγησή» μας συνεχίστηκε με την προβολή από το Φωτόδεντρο ενός βίντεο που αναφέρεται στη ζωή και το έργο του

Τεκμήριο 9

[Σαίξπηρ](#) (Τεκμήριο 10), αλλά και ένα άλλο, που μας έδινε πληροφορίες για τις [επιδράσεις](#) του σαιξπηρικού έργου στους υπόλοιπους θεατρικούς συγγραφείς. Βέβαια, το πρώτο που ανέφεραν τα κορίτσια ήταν: «ο Ρωμαίος και η Ιουλιέτα», αλλά και το «Όνειρο θερινής νυκτός». Με σκοπό να αντικρίσουν οι μαθητές και να πάρουν μια ιδέα για τα θέατρα ανά τον κόσμο, μετέβησαν σε ιστοσελίδα όπου παρουσιάζονται [«Τα 10 + 1 καλύτερα θέατρα στον κόσμο»](#). Στο τέλος της ιστοσελίδας υπήρχε το «Απόλλων» της Σύρου, η ύπαρξη του οποίου τους εξέπληξε (Τεκμήριο 11).

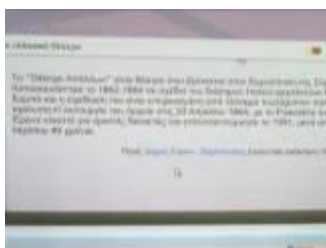

Τεκμήριο 10

Για να δουν και άλλα θέατρα, επισκέφθηκαν το Φωτόδεντρο και είδαν διαδοχικά τόσο [σύγχρονα](#) θέατρα (Τεκμήριο 12), όσο και [αρχαία](#) (Τεκμήριο 13). Αυτό διήρκεσε

Τεκμήριο 11

Τεκμήριο 12

τουλάχιστον 20 λεπτά, μιας και για το καθένα από αυτά, υπήρχε ή προέκυπτε κάτι να συζητήσουμε. Αμέσως μετά και ταυτόχρονα με το χτύπημα του κουδουνιού οι μαθητές σε ολομέλεια έκαναν το [θεατρικό κουίζ](#).

Τεκμήριο 13

Αξιολογώντας την προσπάθεια των μαθητών και τη συμμετοχή τους στην εφαρμογή της πρώτης ημέρας μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι μάλλον θετικά κρίνονται. Ακόμα καλύτερα, φαίνεται η ενασχόληση των μαθητών με το θέμα, αν ρίξει μια ματιά στα «Σχολία» που υπάρχουν στα συνοδευτικά αρχεία.

3η–5η διδακτική ώρα

2^η ημέρα

Η δεύτερη ημέρα εφαρμογής του σεναρίου προβλεπόταν να είναι η Πέμπτη 29-5-2014. Όμως ο θάνατος ενός συγγενικού προσώπου με ανάγκασε να απουσιάσω από το σχολείο σχεδόν όλο το πρωί. Η εξέλιξη αυτή δυστυχώς δεν μας επέτρεψε να παρακολουθήσουμε, όπως είχα κανονίσει και χωρίς να το γνωρίζουν οι μαθητές, το στήσιμο των σκηνικών και την πρόβα μιας θεατρικής παράστασης. Συγκεκριμένα, η θεατρική ομάδα ενός όμορου σχολείου ανέβαζε τον «Κατά φαντασίαν ασθενή» του Μολιέρου στο Δημοτικό Ωδείο της πόλης και είχε προγραμματιστεί οι μαθητές μετά τις δραστηριότητες του [2^{ου} φύλλου εργασίας](#) να μεταβούν (μιας και είναι σε «απόσταση αναπνοής») στο Ωδείο, για να δουν όλες τις ετοιμασίες και να συνομιλήσουν με τους συντελεστές της παράστασης.

Έτσι, την Παρασκευή 30-5-2014, αφού ναυάγησε το πρώτο σχέδιο για επίσκεψη σε πρόβα θεατρικής παράστασης, όπως προβλέπει το αρχικό σενάριο –σα να το διαισθάνθηκα– είχα φροντίσει και για το σχέδιο Β. Δηλαδή είχα βρει και

συμφωνήσει με τον ηθοποιό και σκηνοθέτη Κώστα Τσιάνο να επισκεφθεί η τάξη μου το θεατράκι που βρίσκεται στον προαύλιο χώρο του κτιρίου βιομηχανικής κληρονομιάς «Ο Μύλος του Παππά» στη Λάρισα, μιας και αυτή η μετάβαση ήταν σύντομη αλλά και χρήσιμη. Πριν από την επίσκεψή μας (στις 11:30) θεώρησα σκόπιμο να υλοποιήσουν οι μαθητές τις δραστηριότητες του [2^{ου} φύλλου εργασίας](#). Έτσι πήγαμε στην αίθουσα πληροφορικής, για να δουλέψουμε πάνω σ' αυτό. Όμως η δεύτερη ημέρα των Πανελλαδικών Εξετάσεων στάθηκε εμπόδιο στις προσπάθειες που κατέβαλαν οι μαθητές για να συνδεθούν στο διαδίκτυο. Ως γνωστόν, τις ημέρες των εξετάσεων τα υπόλοιπα σχολεία δεν έχουν σύνδεση στο διαδίκτυο για λόγους ασφάλειας.

Έτσι, στενοχωρημένοι οι μαθητές, αφού τους είχε επηρεάσει και το γεγονός της προηγούμενης ημέρας, γύρισαν στην αίθουσα διδασκαλίας, για να δούμε –έστω– ορισμένα θέματα που θα έπρεπε να γνωρίζουν πριν συναντήσουμε τον σκηνοθέτη. Έτσι για αρχή τους μοίρασα τα βιβλία της Θεατρικής Αγωγής και τους ρώτησα ποιους αναγνωρίζουν στο [εξώφυλλο](#) (Τεκμήριο 14). Οι μαθητές βέβαια απάντησαν

Τεκμήριο 14

μια και αναφέρονται τα ονόματα των Λαμπέτη και Κουν. Όταν όμως τους ζήτησα πληροφορίες, οι μαθητές αποκρίθηκαν ότι δε γνωρίζουν τίποτα. Γι' αυτό τους είπα να γυρίσουν στη [σελίδα 102](#) του βιβλίου και να διαβάσουν για τον Κάρολο Κουν (Τεκμήριο 15) αλλά και για άλλους ανθρώπους του θεάτρου. Στη συνέχεια οι μαθητές κατέταξαν σε δύο στήλες τα θεατρικά πρόσωπα, στη μια τα «αρχαία» και στην άλλη τα «σύγχρονα» (Τεκμήριο 16). Ακολούθησε συζήτηση για σχεδόν όλα τα ονόματα,

Τεκμήριο 15

Τεκμήριο 16

και προσπάθησα στο μέτρο του δυνατού να δώσω περισσότερες πληροφορίες στους μαθητές. Συνάμα τους πρότεινα να διαβάσουν και τη [σελίδα 101](#) του βιβλίου, και συγκεκριμένα για τον σκηνοθέτη, τον ηθοποιό, τον σκηνογράφο κ.λπ., ώστε να έχουν μια ιδέα πριν από την επίσκεψή μας στο θεατράκι.

Μάλιστα, για να τους προετοιμάσω καλύτερα, τους έθεσα το ζήτημα του τι θα ρωτούσαν έναν σκηνοθέτη, αν είχαμε τη δυνατότητα να μιλήσουμε μαζί του, αν μπορούσαμε να βρούμε κάποιον που να θέλει να μοιραστεί μαζί μας τα «μυστικά» του θεάτρου.

Κατόπιν, σε κάποια στιγμή, ξαφνικά, και με αφορμή την αναφορά μιας μαθήτριας στον Μύλο, τους πρότεινα να πάμε μια βόλτα· στην αρχή δεν κατάλαβαν ακριβώς τι επρόκειτο να γίνει, επειδή φέτος η τάξη υλοποιούσε πολιτιστικό πρόγραμμα με θέμα τον Μύλο του Παππά, και νόμισαν ότι η αιτία της βόλτας μας

ήταν αυτή. Όμως μετά κατάλαβαν αμέσως ότι ήταν μια έκπληξη. Έτσι, φτάνοντας στο χώρο του θεάτρου κι αφού κάθισαν αναπαυτικά στις πρώτες θέσεις του μικρού θεάτρου, ήρθε ο κ. Τσιάνος και σφίγγοντας το χέρι καθενός ξεχωριστά, έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να συστηθούν και να συστηθεί ο ίδιος ως κύριος Κώστας. Ξεκίνησε με αυτόν τον τρόπο μια κουβεντούλα στη διάρκεια της οποίας ο κ. Τσιάνος τους μίλησε αρχικά για το Θεσσαλικό Θέατρο (Τεκμήριο 17). Στη διάρκεια της ομιλίας του οι μαθητές κατέγραφαν τα ενδιαφέροντα, αλλά και τις απαντήσεις του στις ποικίλες ερωτήσεις

Τεκμήριο 17

Τεκμήριο 18

που του έθεταν πάντα βέβαια σε σχέση με το θέατρο (βλ. φάκελο: «Tsianos»). Ρώτησαν για τους άλλους σκηνοθέτες, για τα σκηνικά, για τον φωτισμό, για τα παρασκήνια, για την Αλίκη Βουγιουκλάκη, για την Επίδαυρο και για άλλα -λίγα ευτυχώς- άσχετα με το θέμα μας. Μάλιστα, στην ερώτηση του σκηνοθέτη αν τους αρέσει το θέατρο, ένας μαθητής της τάξης μας, γνωστός για την ευκολία του να εκφράζει οτιδήποτε με παντομίμα, επέμεινε και κέρδισε λιγοστά λεπτά «δημοσιότητας» (Τεκμήριο 18).

Τεκμήριο 19

Επειδή προφανώς δεν ικανοποιήθηκαν αρκετά με τη συζήτηση που προηγήθηκε, μερικές μαθήτριες επεδίωξαν να συνομιλήσουν και κατ' ιδίαν με τον Κώστα Τσιάνο (Τεκμήριο 19), ο οποίος βέβαια δεν προέβλεπε «αντίσταση» στις επιθυμίες τους. Μια από όλες τις επιθυμίες των μαθητών ήταν η επίσκεψή μας στα καμαρίνια των ηθοποιών, κάτι που βέβαια δε μας αρνήθηκε ο κύριος Τσιάνος (Τεκμήριο 20).

Τεκμήριο 20

Η πρωτόγνωρη εμπειρία των μαθητών έλαβε τέλος με την απαραίτητη «διαφήμιση» του Κώστα Τσιάνου ότι ο καλοκαίρι θα έχουν την ευκαιρία να δουν παραστάσεις που θα ανέβουν στον υπαίθριο χώρο του θεάτρου. Επιστρέφοντας στο σχολείο, συζητήσαμε για την έκπληξη που τους είχα επιφυλάξει. Όλοι τους παραδέχτηκαν ότι από αυτό τους ξάφνιασε και βέβαια τους ενθουσίασε, που για πρώτη φορά τους δόθηκε η δυνατότητα να γνωρίσουν έναν άνθρωπο του θεάτρου από κοντά. Μπορεί η διαδικασία «να πήγε πίσω» εξαιτίας προβλεπόμενων είτε απρόβλεπτων παραγόντων. Αξιολογώντας όμως το εγχείρημα στο σύνολό του θα μπορούσε κάποιος να υποστηρίξει ότι μάλλον θετικά θα μπορούσε να το κρίνει.

6η & 7η διδακτική ώρα

3^η ημέρα

Η τρίτη ημέρα εφαρμογής ήταν η Δευτέρα 2-6-2014, ημέρα –πάλι– Πανελλαδικών εξετάσεων, άρα, εργαστήριο χωρίς διαδίκτυο. Γι' αυτόν τον λόγο αργήσαμε να μεταβούμε στην αίθουσα Πληροφορικής για να τελειώσουμε το 2^ο φύλλο εργασίας. Έτσι, για αρχή οι μαθητές είδαν τον Ιάκωβο Καμπανέλλη (Τεκμήριο 21) να μιλά για

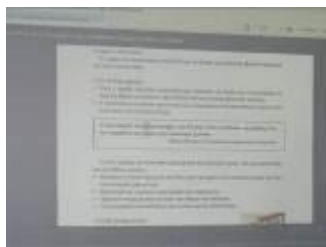

Τεκμήριο 21

το Θέατρο Τέχνης και τον [Κάρολο Κουν](#). Μερικά από τα στοιχεία που αναφέρονταν στο βίντεο οι μαθητές τα είχαν ακούσει και την Παρασκευή από τον Κώστα Τσιάνο, όπως και οι ίδιοι το υπενθύμισαν. Εκτός όμως από τον Κάρολο Κουν, οι μαθητές είχαν ακούσει από τα χείλη ενός σκηνοθέτη τόσο για τους συντελεστές μιας παράστασης όσο και για τις τέχνες που την «υπηρετούν». Κατόπιν, για να δούμε πιο οργανωμένα και ολοκληρωμένα αυτά τα θέματα, οι μαθητές επισκέφθηκαν τον ιστότοπο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, ώστε να δουν τους [«συντελεστές»](#) μιας θεατρικής παράστασης (Τεκμήριο 22) αλλά και τις διάφορες [μορφές τέχνης](#) που συμβάλλουν η καθεμία με τον τρόπο της σε μια επιτυχημένη παράσταση (Τεκμήριο 23). Επειδή στην ερώτηση που απηύθυναν στον ηθοποιό-σκηνοθέτη «πώς μπορεί

Τεκμήριο 22

Τεκμήριο 23

κάποιος να γίνει ηθοποιός;» δόθηκε απάντηση που θύμιζε Πυθία («όποιος πραγματικά το θέλει!»), οι μαθητές επισκέφθηκαν στη συνέχεια μια ιστοσελίδα στον ιστότοπο του Εθνικού Θεάτρου (Τεκμήριο 24) για να δουν τις [διαδικασίες](#) που χρειάζεται να κάνει κάποιος για να δώσει εξετάσεις στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου. Κατόπιν, και αφού οι μαθητές συζήτησαν αρκετά για όλα τα παραπάνω, τους ανακοίνωσα, όπως άλλωστε προέβλεπαν οι επόμενες δύο δραστηριότητες (5^η και 6^η), ότι εξαρχής θα συλλέξουν λέξεις-έννοιες από το Παράρτημα Ι αλλά και από το *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής* και θα δώσουν ευκολοκατανόητους και ενδιαφέροντες ορισμούς σε αυτές, με σκοπό να δημιουργήσει η κάθε ομάδα το δικό της θεατρικό σταυρόλεξο.

Τεκμήριο 24

Έτσι και έγινε· οι μαθητές έριξαν πρώτα μια ματιά και επέλεξαν από το [Παράρτημα I](#) του βιβλίου της Θεατρικής Αγωγής (Τεκμήριο 25) τις λέξεις-έννοιες που θα συμπεριλάβουν στο σταυρόλεξο. Στη συνέχεια επισκέφτηκαν το *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής* και στη [«Σύνθετη αναζήτηση»](#) πληκτρολόγησαν στο πλαίσιο «ερμηνευμα» τη λέξη «θέατρο», για να βρεθούν μπροστά σε 88 αποτελέσματα που

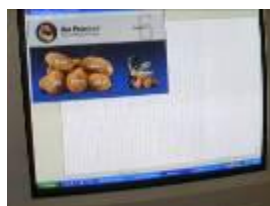
Τεκμήριο 25

έδινε η αναζήτηση (Τεκμήριο 26). Πρότεινα να διαλέξουν λέξεις τέτοιες που να μπορούν οι συμμαθητές τους να τις βρουν εύκολα. Συμφωνήσαμε να ξεκινήσουν με 10 λέξεις-ορισμούς και αν μπορούν αργότερα να προσθέσουν περισσότερες. Όμως, ως συνήθως, ο χρόνος τελείωσε και έπρεπε να αποχωρήσουμε από την αίθουσα Πληροφορικής. Πρότεινα στους μαθητές να ολοκληρώσουν την επιλογή των λέξεων στο σπίτι τους και την επόμενη ημέρα να δημιουργήσουμε τα σταυρόλεξα.

Τεκμήριο 26

Βέβαια, κάποιοι «γρήγορα» είχαν ήδη ξεκινήσει να τα δημιουργούν (τεκμήριο 27) χωρίς να έχουν κάνει την επιλογή των εννοιών που θα συμπεριελάμβαναν στο σταυρόλεξο. Αυτό που αξιολογείται στην παρούσα φάση είναι η δημιουργία των σταυρόλεξων, κάτι που δεν πρόλαβαν οι μαθητές να υλοποιήσουν, έχοντας όμως προετοιμαστεί κατάλληλα.

Τεκμήριο 27

8η–11η διδακτική ώρα

4^η ημέρα

Η τέταρτη ημέρα εφαρμογής προβλεπόταν να ξεκινήσει στην Τρίτη 3-6-2014, όμως λόγοι ανωτέρας βίας δεν μας το επέτρεψαν. Έτσι, την επόμενη, Τετάρτη 4-6-2014 οι μαθητές, αφού είχαν προετοιμαστεί κατάλληλα (Τεκμήριο 28) άρχισαν να

Τεκμήριο 28

δημιουργούν τα δικά τους σταυρόλεξα (Τεκμήριο 29) και στη συνέχεια να τα λύνουν οι άλλες ομάδες. Η διαδικασία ξέφυγε βεβαίως χρονικά, γεγονός που οφείλεται στη διασκέδαση που προσφέρει στους συγκεκριμένους μαθητές η συγκεκριμένη ασχολία. Τα αποτελέσματα όμως ήταν (αναμενόμενα) εξαιρετικά, κάτι που μπορεί κανείς να διαπιστώσει βλέποντας ένα [παράδειγμα](#).

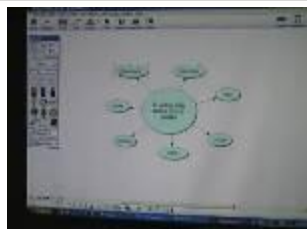

Τεκμήριο 29

Κατόπιν, και μετά από μεγάλη προσπάθεια για να τους σταματήσω, μια μαθήτρια σύμφωνα με το [3^ο φύλλο εργασίας](#) δημιούργησε σε πρόγραμμα εννοιολογικής χαρτογράφησης αρχείο με κεντρική ιδέα τη φράση: «τι νιώθω όταν ακούω τη λέξη *θέατρο*» (Τεκμήριο 30). Οι μαθητές άρχισαν να σκέφτονται και να προτείνουν λέξεις,

Τεκμήριο 30

Τεκμήριο 31

τις οποίες η μαθήτρια «περνούσε» στον εννοιολογικό χάρτη. Με αυτόν τον τρόπο ξεκίνησε η καταγραφή των συναισθημάτων των μαθητών στο άκουσμα της λέξης «θέατρο» (τεκμήριο 31). Το γεγονός αυτό μαζί με τη συζήτηση που έγινε κατά τη διάρκεια διαδικασίας ενημέρωσης του εννοιολογικού χάρτη (βλ. αρχείο: «Xarths.isf»), προετοίμασε ανάλογα το έδαφος για να ακούσουν οι μαθητές τον «[Ηθοποιό](#)». Η αντίδρασή τους –πλην μιας που το γνώριζε– στην αρχή ήταν η

Τεκμήριο 32

συνηθισμένη αστεία, αλλά στη συνέχεια «τα πράγματα σοβάρεψαν». Οι περισσότεροι «αντέδρασαν» αμέσως, αναζήτησαν και βρήκαν τους στίχους σε σχετικούς ιστότοπους και σιγά-σιγά άρχισαν –κυρίως οι μαθήτριες– να το τραγουδούν. Η έκπληξή μου συνεχίστηκε όταν ζήτησαν να το ξανακούσουν. Φυσικά, δεν τους χάλασα το χατίρι (Τεκμήριο 32) και εκμεταλλευόμενος το γεγονός, τους εξέφρασα την επιθυμία μου να αναζητήσουν εικόνες σχετικές στο διαδίκτυο και να παισιώσουν αυτήν την... «ωραία μουσική, κύριε!». Όπως ήταν αναμενόμενο μόνον αντιρρήσεις δε φέρανε και «έπεσαν με τα μούτρα» να βρουν τις καλύτερες εικόνες (Τεκμήριο 33) για να δημιουργήσουν τα βίντεο όπως και έπραξαν (Τεκμήριο 34) και μπορεί κανείς [να δει](#) και να κρίνει. Βέβαια δεν έλειψαν και οι [εκπλήξεις](#)!! (sic)

Τεκμήριο 33

Τεκμήριο 34

Αμέσως μετά, και αφού συμφωνήθηκε να δουλέψουν περισσότερο τα βίντεο στο σπίτι τους και να τα αναρτήσουν μετά — το πού θα τους το έλεγα αργότερα, γι' αυτό δεν το ανέφερα εκείνη την ώρα, άσχετα αν μερικοί το υποψιάστηκαν λόγω της 6^{ης} δραστηριότητας. Στη συνέχεια η επιμονή μιας ομάδας, η οποία είχε τελειώσει (σχεδόν) το βίντεό της, μας «ανάγκασε» να το προβάλλουμε (Τεκμήριο 35), γεγονός βέβαια που χειροκροτήθηκε ανάλογα.

Τεκμήριο 35

Στη συνέχεια οι μαθητές επισκέφθηκαν το [φόρουμ](#) των φοιτητών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, για να δουν τα χαρακτηριστικά στοιχεία του

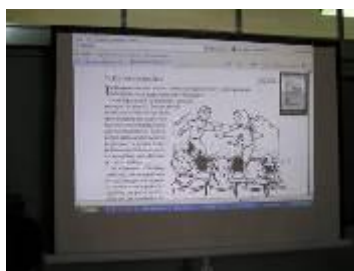

θεατρικού λόγου, τα αξιώματα της θεατρολογίας, αλλά και τα παραγωγιστικά στοιχεία και τη λειτουργία του κειμένου σε ένα θεατρικό έργο (Τεκμήριο 36). Πολλά από αυτά τα στοιχεία, αφού τα συζητήσαμε, προσπαθήσαμε να τα εφαρμόσουμε, και στην ουσία κάναμε ένα υποτυπώδες θεατρικό παιχνίδι, με τους μαθητές να

Τεκμήριο 36

προσπαθούν να αποδώσουν διάφορους ρόλους, ανεβάσματα της φωνής, εκφράσεις (θαυμασμό, λύπη κ.λπ.). Τους εξήγησα ότι αυτή η μορφή έκφρασης που επιτυγχάνεται με το θεατρικό παιχνίδι είναι πολύ σημαντική για την εξέλιξή τους και αποτελεί διέξοδο για τη δημιουργικότητά τους. Για να τους «πείσω», τους πρότεινα να επισκεφθούν το βιβλίο [«Σχολικές και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Α΄- Στ΄ Δημοτικού και να διαβάσουν για την αξία του θεάτρου στην εκπαίδευση \(Τεκμήριο 37\).](#)

Τεκμήριο 37

Κατόπιν οι μαθητές επισκέφθηκαν το βιβλίο της [Θεατρικής Αγωγής Ε΄-Στ΄ Δημοτικού \(Τεκμήριο 38\)](#), για να διαβάσουν όλα τα στάδια προετοιμασίας μιας θεατρικής παράστασης. Τους τόνισα ότι αυτό είναι απαραίτητο να γίνεται κάθε φορά που θα ήθελε κανείς να στήσει μια παράσταση, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τις

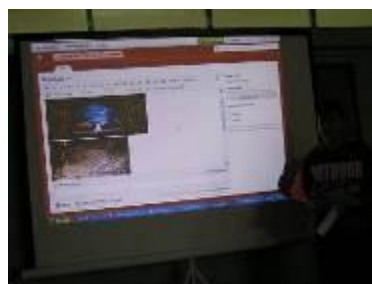

πιθανότητες να ξεχάσει κάτι σημαντικό. Σχεδόν ταυτόχρονα τους φανέρωσα και το Wiki που είχε δημιουργηθεί για το θέατρο, και δίνοντάς τους τους κωδικούς εισόδου

Τεκμήριο 38

στο περιβάλλον τους είπα ότι το συγκεκριμένο Wiki είναι «ανοικτό», δηλαδή θα μπορούν να δουν το περιεχόμενό του όλοι όσοι διαθέτουν τον υπερσύνδεσμο. Μάλιστα, καθώς έδινα τις οδηγίες αυτές, ο συνήθης ύποπτος πήρε θέση και συμπλήρωσε τα λόγια μου με παντομίμα (Τεκμήριο 39), κλείνοντας την ημέρα με ευχάριστο και διασκεδαστικό τρόπο. Οι μαθητές ήδη είχαν αρχίσει να αναρτούν τα αρχεία τους και να διαμορφώνουν το Wiki, όμως εγώ τους υπενθύμισα ότι αυτή τη διαδικασία μπορούν να τη συνεχίσουν και στο σπίτι τους.

Οι μαθητές σε αυτήν τη φάση έμαθαν και ασχολήθηκαν με αρκετά. Σίγουρα αυτό που τους έμεινε και θα το θυμούνται είναι η συνάντηση με τον σκηνοθέτη. Όμως και η τελευταία ημέρα εφαρμογής μπορεί να κριθεί θετικότερη, μιας και ωραία βίντεο δημιούργησαν, και τα «στολίδια» του Wiki είναι αρκετά καλά. Άλλωστε και οι υπόλοιποι εκπαιδευτικοί του σχολείου εξέφρασαν θετικά σχόλια για όλη τη διαδικασία και τους άρεσε φυσικά και το Wiki.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1^ο φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1

Επισκεφθείτε τη [Βικιπαίδεια](#) και πληκτρολογήστε στο πλαίσιο αναζήτησης τη λέξη «θέατρο». Καταγράψτε σε χαρτί ή έγγραφο επεξεργαστή κειμένου τα χαρακτηριστικά του θεάτρου όπως φαίνονται στην κατηγοριοποίηση. Από εδώ και στο εξής θα καταγράφετε οτιδήποτε αξιοσημείωτο και ενδιαφέρον συναντήσετε, όπως για παράδειγμα στοιχεία του θεατρικού λόγου, τους συντελεστές μιας παράστασης, την συνεισφορά των άλλων τεχνών στο θέατρο κ.λπ.

Δραστηριότητα 2

Μεταβείτε στον ιστότοπο του [Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης](#), για να διαβάσετε τι είναι το θέατρο, από πού προέρχεται η λέξη και πώς χρησιμοποιείται στον καθημερινό λόγο. Δείτε τις ίδιες σχεδόν ερμηνείες της λέξης, αλλά και παραδείγματα με αυτές στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#). Επισκεφθείτε και το [Βικιλεξικό](#) για να ελέγξετε μήπως προστέθηκε κάτι σε αυτά που διαβάσατε.

Δραστηριότητα 3

Δείτε την [εξέλιξη του θεάτρου](#) στους αιώνες και καταγράψτε τις σκέψεις σας. Αν δυσκολεύεστε με κάποιες από τις λέξεις, αναζητήστε τη σημασία τους στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#). Επισκεφθείτε μία ιστοσελίδα για να διαβάσετε για τη «[διαχρονικότητα της τραγωδίας](#)», έτσι ώστε να αντιληφθείτε γιατί δίνονται παραστάσεις αρχαίων τραγωδιών έως σήμερα.

Δραστηριότητα 4

Το θέατρο είναι παγκόσμιο και διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα. Διαβάστε για ένα είδος ιαπωνικού θεάτρου, το [NO](#) (και δείτε ένα σχετικό [βίντεο](#)), αλλά και τι είναι το

[Broadway](#) επίσης. Μάθετε ποιος ήταν ο [Σαίξπηρ](#) και ποιες οι [επιδράσεις](#) του έργου του, αλλά και τα χαρακτηριστικά της τέχνης του.

Δραστηριότητα 5

Θαυμάστε [«Τα 10+1 καλύτερα θέατρα στον κόσμο»](#), στα οποία συμπεριλαμβάνεται και το θέατρο «Απόλλων» στη Σύρο, που θα συναντήσετε αμέσως μετά. Επίσης, οι αλλοδαπής καταγωγής μαθητές μπορούν να καταθέσουν την άποψή τους για τη θεατρική πραγματικότητα της χώρας καταγωγής των γονιών τους, ρωτώντας στο σπίτι όποιον θα μπορούσε να βοηθήσει και να παρουσιάσουν την επομένη τις πληροφορίες στην ολομέλεια..

Δραστηριότητα 6

Μεταβείτε στο «Φωτόδεντρο» και δείτε μερικά [σύγχρονα ελληνικά θέατρα](#) αλλά και [αρχαία ελληνικά θέατρα](#). Περιηγηθείτε εικονικά στα αρχαία θέατρα της [Επιδαύρου](#), της [Λωδώνης](#), αλλά και των [Αρχαίων Φιλίππων](#) και διαπιστώστε πόσο καλά γνωρίζετε το θέατρο, απαντώντας σε ένα [«θεατρικό»](#) κουίζ.

[επιστροφή](#)

2^ο φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1

Παρατηρήστε το [εξώφυλλο](#) του βιβλίου της Θεατρικής Αγωγής. Ποιοι απεικονίζονται; Τι ξέρετε γι' αυτούς; Μεταβείτε στο [Παράρτημα 2](#) του βιβλίου, για να δείτε και άλλους «μεγάλους» του θεάτρου. Χωρίστε τους σε δύο κατηγορίες: τους αρχαίους και τους σύγχρονους.

Δραστηριότητα 2

Παρακολουθήστε το βίντεο [«Η άνθηση του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου»](#) και μάθετε για τον Κάρολο Κουν. Καταγράψτε τη σκέψη σας γι' αυτόν τον μεγάλο σκηνοθέτη.

Δραστηριότητα 3

Θέατρο δε σημαίνει μόνο ηθοποιός και σκηνοθέτης. Καταγράψτε άλλους «επαγγελματίες» του θεάτρου. Δείτε στο ηλεκτρονικό βιβλίο που συναντήσατε προηγουμένως τους υπόλοιπους [συντελεστές](#) μιας παράστασης αλλά και πώς υπηρετούν οι [άλλες τέχνες](#) το θέατρο.

Δραστηριότητα 4

Επισκεφθείτε τον ιστότοπο του Εθνικού Θεάτρου και δείτε με ποια [διαδικασία](#) μπορείτε να γίνεται ηθοποιοί.

Δραστηριότητα 5

Μεταβείτε στο βιβλίο Θεατρικής Αγωγής της Ε' - Στ' τάξης, αλλά αυτήν τη φορά στο [Παράρτημα I](#) και διαβάστε για τη «γλώσσα του θεάτρου». Στη [«Σύνθετη αναζήτηση»](#) του *Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής* πληκτρολογήστε στο «ερμηνευμα» τη λέξη «θέατρο».

Δραστηριότητα 6

Ανοίξτε το πρόγραμμα δημιουργίας σταυρόλεξων και δημιουργήστε η κάθε ομάδα ένα σταυρόλεξο με θεατρικούς όρους. Προσπαθήστε οι ορισμοί σας να είναι έξυπνοι, αλλά όχι πολύ δύσκολοι. Κατόπιν, η κάθε ομάδα λύνει τα σταυρόλεξα των άλλων.

[επιστροφή](#)

3^ο φύλλο εργασίας

Δραστηριότητα 1

Ανοίξτε το πρόγραμμα δημιουργίας εννοιολογικού χάρτη. Βρείτε μια ωραία εικόνα και ως λεζάντα της και κεντρική ιδέα γράψτε: «τι νιώθω και τι σκέφτομαι, όταν ακούω τη λέξη «θέατρο».

Δραστηριότητα 2

Ακούστε ένα καταπληκτικό [«θεατρικό»](#) τραγούδι. Βρείτε εικόνες σχετικές στο διαδίκτυο και πλαισιώστε τις στο τραγούδι. Ο συγχρονισμός αυτών μπορεί να δημιουργήσει ένα βίντεο. Το Moviemaker είναι το κατάλληλο πρόγραμμα. Σε περίπτωση που δε γνωρίζετε καλά τα εργαλεία του, δείτε...

[Windows Moviemaker οδηγίες χρήσης στα Ελληνικά](#)

[Πώς να κατεβάσω και να εγκαταστήσω το Windows Moviemaker](#)

Αν παρόλα αυτά, σας είναι δύσκολο, περιοριστείτε στο να δημιουργήσετε ένα άλμπουμ φωτογραφιών, ενσωματώνοντας και τον [«Ηθοποιό»](#), σε πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων.

Δραστηριότητα 3

Διαβάστε σε ένα φοιτητικό [φόρουμ](#) (μετά τα πρώτα σχόλια) ένα σχόλιο-πρόταση μιας φοιτήτριας στο οποίο περιέχονται ενδιαφέροντα στοιχεία για τη σημειολογία του θεατρικού λόγου. Προσπαθήστε να τα εκφράσετε με θεατρικό παιχνίδι.

Δραστηριότητα 4

Για να λάβετε σοβαρά υπόψη σας την ενασχόληση με το θέατρο, δείτε γιατί πρέπει οι μαθητές να παίζουν «θεατρικά» στο βιβλίο «Σχολικές και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις, Α΄- Στ΄ Δημοτικού» και διαβάστε σχετικά στη [σελίδα 107](#).

Δραστηριότητα 5

Παρακολουθήστε διαβάζοντας στο βιβλίο της [Θεατρικής Αγωγής](#) πώς στήνεται μια θεατρική παράσταση από την αρχή. Θα χρειαστεί σίγουρα να ακολουθήσετε τα βήματα που προτείνονται, αν θέλετε να έχει επιτυχία η παράστασή σας.

Δραστηριότητα 6

Επισκεφθείτε το Wiki του θεάτρου και προσθέστε ό,τι θεωρείτε ενδιαφέρον και ωραίο. Αναρτήστε τις εικόνες που βρήκατε, τα βίντεο που φτιάξατε, και «κρεμάστε» οποιοδήποτε κείμενο θεωρείτε κατάλληλο.

Δραστηριότητα 7

Κοινοποιήστε με e-mail τον σύνδεσμο του Wiki σε ομάδες ανθρώπων (δάσκαλοι, φίλοι κ.λπ), για να δείξετε αυτά που ανακαλύψατε.

[επιστροφή](#)

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Μια από τις καλύτερες εκδοχές της εφαρμογής του σεναρίου θα μπορούσε να είναι αυτή που ακυρώθηκε για λόγους ανωτέρας βίας, δηλαδή η παρακολούθηση μιας πρόβας θεατρικής παράστασης και κατά συνέπεια η άμεση επαφή των μαθητών με την προετοιμασία της. Ακόμα θα μπορούσε οι μαθητές να μεταμορφώσουν ένα πεζό κείμενο σε θεατρικό έργο τέτοιο ώστε κατόπιν να μπορέσουν να το «ανεβάσουν», διαμορφώνοντας το ώστε να είναι κατάλληλο για τους ίδιους. Επίσης, θα μπορούσαν οι μαθητές να επεκτείνουν τις γνώσεις τους σχετικά με πρόσωπα του θεάτρου, παρακολουθώντας ανάλογα βίντεο στον ιστοχώρο του Φωτόδεντρου, δραστηριότητα που θα μπορούσε να συνδυαστεί με την «πρακτική εξάσκηση» των μαθητών σε όσα έμαθαν υπό τις οδηγίες του εκπαιδευτικού της θεατρικής αγωγής.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου δε δυσκόλεψε ιδιαίτερα τους μαθητές, όμως τα διάφορα εμπόδια μείωσαν την αξία του και δεν μας άφησαν να κάνουμε αυτό που σχεδιάστηκε. Ένας σημαντικός λόγος, ήταν και το γεγονός του λανθασμένου χρόνου εφαρμογής του σεναρίου, αφού στο τέλος της σχολικής χρονιάς οι μαθητές δεν είναι και ιδιαίτερα πρόθυμοι να συμμετέχουν και να δημιουργούν. Η ουσία της εφαρμογής ήταν η βιωματική προσέγγιση του τρόπου με τον οποίο στήνεται μια παράσταση, κάτι όμως που δεν πραγματοποιήθηκε, για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Αν και το θέμα ενθουσίασε τους μαθητές, οι διάφορες αναβολές, οι «απίθανες» συγκυρίες (την Παρασκευή – 2^η ημέρα εφαρμογής – μάλιστα δυσκολευτήκαμε να περπατήσουμε 200 μέτρα, εξαιτίας της καταρρακτώδους βροχής) αλλά και τα γνωστά ελληνικά φαινόμενα (διοικητική απασχόληση, αυτοαξιολόγηση, μπλοκάρισμα του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου λόγω Πανελληνίων κ.λπ.) δεν μας

έδωσαν «απλόχερα» την ευκαιρία να κλείσει η σχολική χρονιά με κάτι το φανταστικό.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Φραγκή, Μ. 2011. *Βασικό επιμορφωτικό υλικό Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης, τόμος β: ειδικό μέρος, «Αξιοποίηση των τεχνών στην Εκπαίδευση», [Η αξιοποίηση του θεάτρου στην Εκπαίδευση](#)*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Θωμαδάκη, Μ. 1993. *Σημειωτική του ολικού θεατρικού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Δοκός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ